

УДОСКОНАЛЕННЯ МОДУЛЬНО-РЕЙТИНГОВОЇ СИСТЕМИ ЯК ЗАСІБ СТИМУЛЮВАННЯ ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Впровадження модульно-кредитної системи у вищій школі України, у тому числі й у КНЕУ, є важливим фактором стимулювання ефективної роботи викладача і студента, збільшення часу їх безпосереднього індивідуального спілкування в процесі навчання, засобом забезпечення мотивованого залучення студентів до навчання та здійснення контролю за його якістю. Також модульно-кредитна система виконує функцію визначення обсягів проведеної студентом роботи з урахуванням усіх видів навчальної та наукової діяльності і спрощення переходу з одного вузу до іншого.

Що показує практика використання кредитно-модульної системи в КНЕУ з точки зору її впливу на індивідуалізацію навчального процесу? За будь-яких принципів організації навчального процесу саме системі оцінювання знань належить важлива роль у забезпеченні високої якості освіти та формуванні конкурентоспроможних фахівців. Незважаючи на використання різних методів оцінки знань студентів, максимальний поточний бал, який може отримати студент КНЕУ — 40, тобто це складає лише 40 % від сумарної кількості максимально можливих балів, які виставляються за результатами іспиту. Отже, основним стимулом студента до індивідуальної активності є іспит, яким він може компенсувати недостатню або повністю відсутню кількість балів, набраних упродовж періоду, визначеного для вивчення конкретної дисципліни (як правило, один семестр).

Враховуючи письмову форму проведення іспитів, студент у більшості випадків розраховує на «вдале» списування питань екзаменаційного білета і відповідне отримання кращої оцінки. Постає питання: чи виправданий існуючий поділ модульно-рейтингових балів у співвідношенні 40 : 60 для забезпечення самореалізації студента? Якщо очікуваними наслідками контролю знань студентів при використанні кредитно-модульної системи є систематичність засвоєння навчального матеріалу, встановлення зворотного зв'язку між викладачем та кожним студентом на визначених етапах навчання, підвищення мотивації студентів до вивчення конкретної дисципліни, розвиток творчого мислення, зменшення пропусків навчальних занять, психологічне розванта-

ження студентів у кінці семестру, то логічно кращі працелюбні студенти, що набрали протягом семестру необхідну кількість балів, повинні мати можливість не складати іспит (залік) і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку. Інші студенти, що набрали менше необхідної кількості балів, зобов'язані складати іспит (залік) з метою підвищення свого рейтингу з даної навчальної дисципліни. Відповідна диференціація балів повинна визначитися на загальноуніверситетському рівні. На наш погляд, у такому випадку стимул до індивідуального підвищення якості вивчення дисципліни у студентів значно зростає. Особливого підходу заслуговує ситуація, коли, наприклад, студент очного чи вечірнього відділення не відвідує семінарські заняття, ігнорує всі вимоги викладача і допускається до іспиту з нульовим балом. Беззаперечно такий студент не може самостійно освоїти навчальну дисципліну і на іспиті намагається взяти реванш за рахунок ретельно підготовленої шпаргалки і механічного списування. Про якість засвоєння дисципліни в даному випадку мова не йде, як не йде мова і про вплив викладача на індивідуальну мотивацію навчально-виховного процесу.

Таким чином, критерії оцінювання результатів роботи студента повинні враховувати вищевикладені підходи з метою як підвищення об'єктивності оцінки знань, так і стимулювання мотивації студентів до оволодіння програмним матеріалом та підвищення якості навчання.

*А. Е. Фукс, д-р екон. наук, проф.,
кафедра політичної економії обліково-економічних ф-тів*

ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ З ПОЛІТИЧНОЇ ЕКОНОМІЇ ЯК ЗАСІБ АКТИВІЗАЦІЇ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

В економічних вузах і факультетах, де здійснюється фундаментальна економічна підготовка, провідною методологічною і теоретичною дисципліною є політична економія. В Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана ніколи не припиняли її вивчення і не змінювали назву цієї дисципліни.

В університеті працює дві кафедри політичної економії: кафедра політичної економії обліково-економічних факультетів (зав. каф. д-р екон. наук, проф. Савчук В. С.) та кафедра політичної